

جنگ کی تمام می شود؟



۱۰۰ انتشارات هیلا

سرشناسه: وفایی، صادق، ۱۳۶۸ -

عنوان و نام پدیدآور: جنگ کی تمام می شود؟/صادق وفایی.

مشخصات نشر: تهران: هیلا، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۱۶۰ ص.

شابک: ۹۷۸_۶۲۲_۶۲۰۹_۱۲۰

وضعیت فهرست‌نامه‌سی: فیبا

موضوع: داستان‌های فارسی — قرن ۱۴

موضوع: Persian fiction -- 20th century

ردیبندی کنگره: PIR.۸۳۶۳

ردیبندی دیوبی: ۸۳۶/۸۲

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۵۸۲۸۶۲۱

جنگ کی تمام می شود؟

صادق وفایی

انتشارات هیلا
۱۳۹۸
تهران،

حیلہ

تهران، خیابان انقلاب، خیابان میری جاوید،
کوچه مبین، شماره ۴، تلفن ۰۵۸۵۸۴۰۶۶

ویرایش، آماده‌سازی و امور فنی:
تحریریه انتشارات ققنوس

* * *

صادق و فلیپ

جنگ کی تمام می‌شود؟

چاپ اول

۶۶ نسخه

اسفندماه ۱۳۹۸

چاپ پارمیدا

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۰-۱۲-۶۲۰۹-۶۲۲-۹۷۸

ISBN: 978-622-6209-12-0

www.hilla.qoqnoos.ir

Printed in Iran

۱۸۰۰۰ تومان

۱

هنوز صدای تیراندازی و درگیری معركه نبرد به گوش می‌رسید که سرگرد شولتز وارد آن خانه مخربه شد. چند ساعتی به غروب آفتاب مانده بود. آلمان هنوز تسلیم نشده بود و جنگ همچنان ادامه داشت؛ اما نه به شدت ماههای پیش. همه می‌دانستند. خود آلمانی‌ها هم می‌دانستند. سرگرد شولتز هم می‌دانست. اما شاید مثل عملیات مارکت گاردن، که پس از عملیات روز دی^۱ انجام شد، ورق به نفع آلمانی‌ها بر می‌گشت. هرچه بود، امید و آرزوی محال بود که سربازهای خاکستری پوش را به ادامه نبرد ترغیب می‌کرد. البته عده‌ای هم برای جلوگیری از پیشروی دشمن به داخل خاک می‌هنشان می‌جنگیدند و کاری به این جور معادلات پیچیده نداشتند. برای آن‌ها فرقی نمی‌کرد که جنگ کی تمام شود. برای آن‌ها مهم این بود که در پیشگاه وجدانشان شرمنده نباشند و تا آخرین فشنگ خشاب یا شاید آخرین قطره خونشان برای میهن جنگیده باشند. سرگرد شولتز هنوز نمی‌دانست در کدام گروه جا دارد! تا همین لحظه جنگیده و سعی کرده بود به ندای درونی اش توجه نکند؛ همان صدایی که

در پی پیدا کردن دلیل و انگیزه اصلی برای ماندن در میدان نبرد بود. هر بار، با وقوع اتفاقی، این صدای درونی را فراموش می کرد. اگرچه صدای دیگری را هم، با همان لحن سؤالی، از طرف دیگر ذهنش می شنید:

«راستی قرار است این جنگ تاکی ادامه داشته باشد؟»

او هم گاهی اوقات، که کسی از هم زمانش نزدیک یا اطرافش نبود، سعی می کرد، طوری که صدای خودش را بشنود، پاسخ این صدای درونی را بدهد: «خفه شو!»

شولتز سرگرد اس اس^۱ بود. فکر می کرد اگر جنگ تمام بشود، حتماً به جرم به تن داشتن این اوینیفرم و علامت اسکلتی که روی کلاه اس اس ش نقش بسته اعدام می شود. در دوران کاری اش هم، در مقام سرگرد اس اس، هیچ مماشات یا تعللی در انجام وظیفه نشان نداده بود. مثل روزهای اول خدمت در ارتش، سینه را جلو داده و فرمان صادر کرده بود؛ چه فرمان انتقال یهودیان به سمت اردوگاههای کار اجباری و مرگ، و چه فرمان دستگیری خرابکاران و خیانتکاران به حزب نازی. حالا هم، در روزهای پایانی جنگ، کلاه به سر داشت و اوینیفرم پوشیده بود. روی اوینیفرم هم یک بارانی چرمی به تن داشت.

روز گذشته، پیش از یکی از عقب نشینی های نهایی به داخل برلین، مسلسل تامسونی^۲ را از کنار جنازه سربازی آمریکایی برداشته بود. تامسون، مقابل امپی^۳ ۴۰ که آلمانی ها داشتند، نرم تر بود و به نظر شولتز خوش دست تر می آمد. قنداق و قبضه جلوی اش هم چوبی و بسیار خوش تراش بود. بنابراین وقتی سربازهای آمریکایی را به رگبار بسته و بعد دیده بود فشنگ امپی^۴ اش تمام شده، معطل نکرده و، پیش از

۱. در آلمانی مخفف «گردان حفاظتی حزب نازی» است.

2. Thompson 3. MP40

رسیدن باقی سربازان آمریکایی که صدایشان از دور می‌آمد، تامسون یکی از کشته‌ها را برداشته بود و راهی شده بود.

چند قدم که دویده بود، یک تپانچه ۱۹۱۱ هم دیده بود که کنار جسد آمریکایی دیگری افتاده. نگاهی گذرا به درجه نظامی جنازه انداخته بود؛ مثل خودش سرگرد بود. همین باعث شده بود بایستد و نگاه دقیق‌تری به جنازه بیندازد. یک تامسون دیگر کنار مرد افتاده بود که سرگرد به آن دست نزده بود. اما تپانچه را برای روز مبادا در جیب داخلی بارانی اش جا داده بود. چند ثانیه‌ای هم به دشمن هم‌رتبه‌اش ادای احترام کرده بود.

وقتی صدای آمریکایی‌ها نزدیک‌تر شده بود، دیگر فرصتی برای افکار فلسفی در باب جنگ یا این‌که چرا آدم‌ها هم‌دیگر را می‌کشند باقی نمانده بود. به دو از آن‌جا دور شده بود. ضمن این‌که نگران بود تنها آلمانی سالم و زنده‌مانده از معركه باشد؛ چون چند ساعتی می‌شد که در مسیر عقب‌نشینی از سربازهای آلمانی خبری نبود. بیشتر افراد دسته مولر، که طی روزهای گذشته تحت امر سرگرد شولتز می‌جنگیدند، کشته یا زخمی شده بودند. نبرد سنگین روز پیش باعث شده بود از افرادش خبری نداشته باشد. بنابراین مصمم بود هرچه زودتر خود را به برلین برساند. به این امید که شاید با گروه یا دسته‌ای دیگر از آلمانی‌ها رو به رو شود و بتوانند سنگر یا یک خط دفاعی مقابل متفقین تشکیل دهند که هر لحظه حلقة محاصره برلین را تنگ‌تر می‌کردن. شاید هم تصمیم دیگری می‌گرفتند... سرگرد که وارد خانه مخربه شد، فضایی آرام و بدون درگیری را پیش چشم خود دید. فقط از دور صدای تیراندازی مسلسل‌ها و انفجار توبه‌ای دوربرد شنیده می‌شد. تانک‌ها هم گاهی اوقات شلیک می‌کردند و اهداف متحرک و ثابت را هدف قرار می‌دادند. شولتز خسته بود، چون مسافتی را دویده و مسافتی را هم آهسته آمده بود، اما طی آن‌همه راه، آن هم با پایی پیاده، بدون داشتن هم‌صحت و بی خبر از فرجام جنگ، هر نظامی دیگری را هم عصبی و فرسوده می‌کرد.

خانه، مثل خانه‌های دیگر، خانه‌ای آلمانی بود، با چیدمان و دکوری که می‌شد نمونه‌های زیادی از آن را در شهر برلین پیدا کرد. روی دیواری نیمه سالم، قاب عکس‌های خانوادگی کج و معوج قرار گرفته بود و قاب عکسی از آدولف هیتلر هم به چشم می‌خورد. ساختمان خانه در کوچه‌ای قرار داشت که خانه‌های رو به رویی اش تخریب شده بودند و یک دشت باز مقابله معلوم بود. اهالی خانه آن را ترک گفته بودند و معلوم نبود برای حفظ جانشان به کجا فرار کرده‌اند؛ شاید به شهر دیگری در آلمان، شاید هم به کشوری دیگر! آنچه مسلم بود، پایان جنگ بود که بویش از همه طرف به مشام می‌رسید. عده‌ای برای فرار سیدن این رویداد لحظه شماری می‌کردند. عده‌ای از آلمانی‌ها هم وقتی جملاتی درباره پایان جنگ می‌شنیدند، دندان‌ها را به هم می‌فرشدند و نگاه تلخ و تهدیدگری حواله طرف مقابل می‌کردند. شولتز باز هم نمی‌دانست جزو کدامیک از آن‌هاست! هنوز هم نمی‌دانست و اگر ندای درونی اش را درباره این مسئله می‌شنید، دوباره سعی می‌کرد آن را خاموش کند.

ورود شولتز به خانه با صدای خرت خرت سنگ‌بیزه‌های کف و خرده‌آجرهای دیوار نیمه‌ریخته همراه بود. او تامسون مسلح شده را با احتیاط رو به جلو گرفته بود و از بین دیوارهای ساختمان‌های اطراف به این خانه نزدیک شده بود. پس از آن‌همه دویدن و راه رفتن، وقتی شود در جان‌پناهی آرام و قرار بگیرد و کمی استراحت کند. اما خبر نداشت همین خانه نیمه‌مخروبه آخرین محلی است که ساعات پیش از مرگش را در آن سپری می‌کند!

سرگرد شولتز با احتیاط پیش می‌رفت. کوچک‌ترین صدایی تحریکش می‌کرد که سریع سر بگرداند و اسلحه را به سمت صدا بگیرد. چندین دفعه این اتفاق افتاد ولی در نهایت با خود گفت: «یا موشی است که بین خرده‌سنگ‌ها می‌دود یا جنبنده دیگری که به دنبال غذاست. ولی از

سربازان روس یا آمریکایی، که در راه برلین‌اند، نمی‌توان این‌جا سراغی گرفت چون هنوز نرسیده‌اند». بنابراین فکر کرد این خانه حداقل برای یک ساعت استراحت جای بدی نیست. کسی چه می‌دانست؟ شاید می‌توانست تعدادی از سربازهای عقب‌نشسته آلمانی را هم این‌جا پیدا کند! در آن لحظه به نظرش رسید آن خانه محل امنی است. پس بک بار دیگر با همان شک و تردیدی که ویژه درجه‌داران اس‌اس بود زوایای خانه و اتاق‌های سالم‌مانده را گشت. نه، خبری نبود.

در اتاق پذیرایی، افراد درون قاب عکس‌های کج شده در سکوت‌شان به او خیره شده بودند. عکس هیتلر هم، با همان خشم همیشگی که در چشمانش موج می‌زد، به سرگرد شولتز خیره شده بود؛ گویی داشت در سکوت با او نجوا می‌کرد. «شولتز، پیروزی در جنگ حتماً این نیست که بتوانیم کشورهای مختلف را فتح کنیم. همین که به آرمان حزب نازی وفادار باشیم و تا آخرین لحظات عمرمان با این آرمان زندگی کنیم کافی است! حالا هم به عنوان پیشوای تو می‌خواهم که تسليم دشمن نشوی! متوجه شدی؟»

سرگرد، با صدای انفجاری در دوردست، متوجه خیالی بودن این صدا شد. این جملات را با صدای شخص پیشوای شنیده بود، خب توهمن و تخیل آدم‌ها در چنین موقعیتی خیلی قدرت پیدا می‌کند.

به عکس نیمه کج شده پیشوای خیره شد. می‌خواست بدون این که دهانش را باز کند، در ذهنش با او حرف بزند اما یک لحظه تردید سراغش آمد. شاید صدایش را بشنوند! چه کسانی؟ کارآگاه‌ها و مفتش‌های حزب! او هم که افسری از اس‌اس بود. پس اگر جملاتش بوی خیانت می‌دادند کارش تمام بود و، پیش از رسیدن آمریکایی‌ها و روس‌ها، هموطنانش بودند که تیربارانش می‌کردند. صدای رگبار چند مسلسل در دوردست این رشته فکر را هم پاره کرد. سری تکان داد و همچنان به عکس هیتلر

خیره ماند. جرئت کرد و این جمله را با صدای بلند گفت: «وضعیت موجود دقیقاً همان چیزی است که پیشوا می خواسته‌اند؟»

کمی مکث کرد. همچنان صدای درگیری میدان جنگ، که کمی نزدیک‌تر شده بود، از بیرون می آمد. البته شعاع درگیری آنقدر نزدیک نبود که نگران شود و به فکر ترک آن خانه بیفتند. ولی گوش تیز کرد. گویی منتظر بود پاسخ سؤالش را از تصویر هیتلر بگیرد. باز هم صدای تخیلاتش را شنید. صدای هیتلر بود که می گفت: «بله. همین وضعیت باب میل ماست. شما مشکلی با آن دارید؟»

سرگرد سر تکان داد و پوزخندی زد. صدای پیشوا را دوباره در ذهنش شنید که دلچسپی می کرد: «سرباز عزیز، خیر! قرار نبود این طور بشود!» احساس کرد جمله آخر را هم صدایی خودش و پیشوا شنیده. ظاهراً این جمله را خودش زیر لب گفته بود: «قرار نبود این طور بشود!» و اندوه موجود در جمله را هم احساس کرده بود. از خیره ماندن به قاب عکس پیشوا دست کشید. دور و اطرافش را نگاه کرد. چند مبل و صندلی سالم گوش و کنار اتاق پذیرایی به چشم می خورد. طناب‌هایی پاره شده کنار لوستر از سقف سقوط کرده و تعدادی لباس هم در کنار چمدانی نیمه‌پر که در ش باز بود کف اتاق ریخته بود. میز پذیرایی واژگون شده بود و ظروف نقره‌ای و قاشق و چنگال‌هایی هم اطرافش دیده می شد. ظاهراً اهالی خانه قصد صرف غذا داشته‌اند که با موقعیت جنگی رو به رو شده‌اند و آنجا را ترک کرده‌اند. وعده ناهار بوده یا شام؟ وضع مالی شان چطور بوده؟ می خواسته‌اند چه غذایی بخورند؟ مثل سربازان خط مقدم سیب‌زمینی آب‌پز، یا خوراک دلپذیر مرغ یا هر گوشت خوشمزه خانگی دیگری؟ شاید هم اصلاً فرصت ترک خانه را پیدا نکرده‌اند و همگی با گلوله توب کشته شده‌اند! اصلاً چه اهمیتی داشت سرگرد به پاسخ این سؤال‌ها برسد؟ اهالی این خانه، خیانتکار یا وفادار، حالا کیلومترها دورتر

از خانه‌شان بودند و این دشمن بود که هر لحظه نزدیک‌تر می‌شد! پس بهتر بود به جای فکر و خیال‌های احمقانه و تلاش برای رسیدن به پاسخ سوالات بی‌مورد، کمی تجدیدقاکند تا اگر لازم شد، مسافت بیشتری را برای فرار طی کند. فرار؟ چه کسی از لفظ فرار استفاده کرد؟ مگر آرایش عقب‌نشینی یک تاکتیک جنگی نیست؟!

شولتز سرش را محکم تکان داد و خطاب به درون خودش گفت:
«خفه شو!»

از درون خودش خسته شده بود. وقت آن بود استراحت کند، هم ذهنی هم جسمی. برای تقویت روحیه و فراموش کردن افکار مالی‌خولیابی، سرود ملی آلمان نازی را زیر لب زمزمه کرد. ابتدا، پوزخندی زد و فکر کرد: «من که می‌دانم فایده‌ای ندارد!» اما پوزخند دیگری در پاسخ به پوزخند اولی زد و دوباره فکر کرد: «چه ضرری دارد؟ چند دقیقه‌ای هم مثل روزهای اول جنگ سر کنیم! هان؟» پس شروع کرد به سوت زدن از میانه‌های آهنگ. در این میان، کمی هم از جیره غذایی اش می‌خورد؛ دانه‌های مقوی غذایی و کمی هم کمپوت میوه.

پس از چند دقیقه، دیگر در عالم جبهه و جنگ نبود. از صدای خودش خوشش آمده و گرم سرو‌دخوانی شده بود. سوت زدنش هم باعث بامزگی اش شده بود و، در حین خواندن سرود، خنده‌هایی تحویل خودش می‌داد. کلاه افسری اس‌اس را از سر برداشت و اسلحه‌تامسون را کنار خودش روی زمین گذاشت. دستانش را مانند رهبران ارکسترهاي بزرگ از هم باز می‌کرد و تکان می‌داد. در میانه‌های سرود، ادای رهبران ارکستر را درمی‌آورد که به ابراز احساسات مخاطبان با مهر و البته غرور پاسخ می‌دهند. فکر کرد: «مثل این‌که جواب داد!» داشت خوش می‌گذشت. بنابراین دوباره از نو شروع کرد.

هنوز چند فرازی از سرو‌دخوانی دومش نگذشته بود که از بیرون خانه

صدایی شنید. صدا اصلاً شبیه صدای حرکت موش یا حیوان دیگری زیر الوار و خردمند نبود؛ صدای حرکت شلخته و بی اعتماد پوتین های یک سرباز روی خردمند های بیرون خانه بود که نزدیکتر می شد. سرگرد بلافضله اجرای ارکستر تک نفره اش را متوقف و گوش تیز کرد.

صدا نزدیکتر می شد اما سرگرد شولتز نمی توانست برای فاصله قدم ها یا آهنگ فرود آمدن شان بر زمین الگو و موسیقی متناسبی پیدا کند. یک قدم برداشته می شد و قدم بعدی، چند ثانیه بعدش!

وقتی از نزدیک شدن یک انسان به خانه مطمئن شد، کلاه افسری را به سرعت روی سرش گذاشت. اسلحه را برداشت و نگاه تیزی به دور و اطراف اتاق انداخت. می شد از پذیرایی خارج و در اتاق دیگری پنهان شد اما فرست این کار را نداشت چون صدا به آستانه دیوار مخربه رسیده بود. تنها جای ممکن برای پنهان شدن کنج دیوار پذیرایی بود که نور به آن جا نمی رسید و در تاریکی فرو رفته بود.

سرگرد، مثل خفاشی که به عمق تاریکی می رود، جستی زد و خودش را در آن زاویه پنهان کرد. سر اسلحه را بالا آورد و آماده درگیری شد. ناگهان به یاد آورد که مواد خوراکی و جیره اش را جا گذاشته. اما صاحب صدای پا، هر که بود، ظاهراً توجهی به اطرافش نداشت و به نظر نمی رسید فرد حواس جمعی باشد که با دیدن چند دانه بادام و گردو یا یک کمپوت میوه به این فکر بیفتند که مردی مسلح در این اتاق مخفی شده و موضع گرفته است! سرگرد شولتز دیگر از دست خیالبافی هایش خسته شده بود. این بار به صدای درونش گفت: «خفة شو! فقط یک دقیقه! تا ببینیم چی پیش می آید!» و نفسش را حبس کرد.

صدا نزدیک شد، نزدیک و نزدیکتر! دیگر به آستانه در اتاق پذیرایی رسیده بود. سرگرد اشتباه نکرده بود! صدا متعلق به پاهایی بی انگیزه بود که وزن بدنی خسته را به دنبال می کشیدند. کسی که وارد شد لباس

سریازان آمریکایی را به تن داشت. لباس، شلوار و کلاه خودش خاکی رنگ بود. پشتش به سرگرد بود و او را نمی‌دید. حرکاتش نشانی از آمادگی برای درگیری نداشت. کوله‌ای روی دوشش بود و، تا جایی که سرگرد سرتاپیش را ورآنداز کرد، مسلسل یا سلاح دستی همراهش نبود. شب تازهوارد به در و دیوار نگاه کرد و سرتاسر اتفاق را از نظر گذراند. یک لحظه به عقب برگشت و به اطراف جایی که سرگرد پنهان شده بود نگاه کرد. سرگرد صورت شب را دید و صدای نفس کشیدنش را شنید. همان یک لحظه کافی بود تا شامهٔ تیزش به کار بیفت. روی کلاه خود شب نشان صلیب سرخ دیده می‌شد. پس امدادگر یا دکتر میدان جنگ بود. اما صدای نفس کشیدن و چهرهٔ شب سرگرد را به شدت متعجب کرد. شب سرگردان در خرابه‌های جنگ جهانی دوم یک زن بود؛ زنی که ناگهان بغضش ترکید و تپانچه‌ای کوچک از یکی از جیب‌های لباس جنگی اش بیرون آورد. شولتز در گوشۀ دنجِ خود مشغول تماشای زن دیوانه‌ای بود که تپانچه را روی شقیقه گذاشته بود و ظاهراً می‌خواست خودکشی کند!

هانس شولتز جوان دانشجوی فلسفه بود که عاشق شد. ظاهراً قرار بود موقعیت‌های دوگانه و متنضاد همیشه سر راهش قرار بگیرند؛ یا او بود که سر راه این موقعیت‌ها قرار می‌گرفت! در طول سال‌های دانشکده، خیلی از اوقات به این مسئله فکر می‌کرد اما نمی‌توانست پاسخ صریحی برایش پیدا کند. شولتز عاشق دختری زیبا و موبلوند، از دانشجوهای سال بالایی، به نام ماریا شد. دختر هم در همان نگاه اول این موضوع را متوجه شد. جذبۀ پیش‌آمده جای معطلى باقی نمی‌گذاشت. پس از چند مرتبه جرو بحث فلسفی و دعواهای استدلالی و منطقی، هر دو متوجه شدند که به گفتگو با هم علاقه‌مندند. بنابراین، برای مصاحبت بیشتر در کافه‌ای بیرون دانشگاه شهر برلین با هم قرار گذاشتند. البته ماریا بود که در نهایت پا پیش گذاشت چون شولتز تا مرز گفتن پیش می‌رفت اما نمی‌گفت. در کافه هم، سر دعوت به قهوه، کاملاً صبر کرد تا ماریا آغاز کننده باشد یا به طور غیرمستقیم بگوید: «هانس، من را به قهوه دعوت کن دیگر! منتظر چه هستی؟»

به این ترتیب، در یک روز مطبوع بهاری در روزگاری که هنوز جنگ جهانی دوم شروع نشده بود، به یکی از کافه‌های کوچک برلین رفتند. ماریا، پس از آشنایی و صمیمی شدن با هانس، تقریباً ابایی از بیان کلمات محبت‌آمیز یا نگاه‌هایی که برای هر مرد جوانی شیرین‌اند نداشت. هانس اما بایستی کاملاً مطمئن می‌شد، بعد قدم در محدوده یا قلمرو طرف مقابل می‌گذاشت. او همیشه سعی کرده بود بی محابابا قدم از قدم برندارد. این احتیاط بیش از حد جزو عادات رفتاری او بود که چند سال بعد هنگام ورود به خانهٔ مخروبه در برلین جنگ‌زده نیز از خود بروز داد. یعنی اول همهٔ زوایای خانه را جستجو کرد، بعد خودش را روی مبل نسبتاً سالم اتاق پذیرایی خانه رها کرد.

هانس در طول سال‌های دانشجویی شیفتهٔ عقاید مارتین هایدگر شد. دفاع هایدگر از نازی‌ها و عضویتش در حزب نیز مزید بر علت شد تا هانس در عقایدش دربارهٔ نازیسم و داشتن تعصب در این زمینه راسخ‌تر شود. آشنایی با اندیشه‌های هایدگر باعث شد تا جایی در عمق وجودش دنبال زندگی اصیل و واقعی باشد. اما پیش از هایدگر، از نظریات آرتور شوپنهاور لذت برده بود و دربارهٔ چرخهٔ باطل خواستن در انسان‌ها خیلی فکر کرده بود. به همین دلیل به مرگ خیلی فکر می‌کرد؛ اتفاقی که قرار بود به چرخهٔ باطل خواستن و بیشتر خواستن در زندگی پایان بدهد. درباره رابطه با ماریا هم همین سبک‌سنگین کردن‌ها را داشت. فکر می‌کرد عاشق یک انسانِ دیگر شدن به معنی اضافه شدن یک مؤلفهٔ دیگر به خواستن‌هایش است. پس بهتر نبود اصلاً این خواستن را نخواهد؟

عقاید مارکس هم برای هانس شولتز جالب بود اما، چون پس از مدتی به دستاویزی برای کمونیست‌ها تبدیل شد، سعی می‌کرد در بحث‌های گاه و بی‌گاهی که بین دوستان اندکش درمی‌گرفت، اسمی از مارکس نیاورد و در دفاع از اندیشه‌هایش از دیگر فلاسفهٔ آلمانی شاهدِ مثال بیاورد.

وقتی هانس و ماریا بیشتر صمیمی شدند، گاهی اوقات که ماریا حرف می‌زد، هانس به او خیره می‌شد. خیره شدنش نه از سر عشق و عاشقی بلکه به این دلیل بود که در ذهنش سؤالات زیادی درباره موجود زیبایی که مقابله نشسته بود شکل می‌گرفت. مثلاً با خود می‌گفت: «ماریا موجودی است که از رهگذر ذهن من به من شناسانده شده. یعنی چیزی است که چشم می‌بیند و ذهنم به من می‌گوید. کانت گفته تجاری که این چنین از مسیر ذهن به ما می‌رسند واقعیت محض نیستند، بلکه واقعیتی اند که در ذهن ما شکل می‌گیرند». بعد صدای دیگری درون ذهنش شنیده می‌شد که «ای بابا! چرا دم را غنیمت نمی‌شماری پسر؟ تو باید مرتب خودت را آزار بدھی؟ از الآن و بودنت با ماریا لذت ببرا! سؤال کن تا حرف بزن، و با نگاه کردن به تکان خوردن لب‌ها و پلک زدن‌هایش معنای زندگی را دریاب!»

هانس، که درباره فلسفه کی‌رک‌گور مطالعه کرده بود، به خودش سخت می‌گرفت تا بفهمد کدامیک از آن دو صدا درست می‌گویند، این یا آن؟ اما برای بودن با ماریا ناچار می‌شد به طور موقت به صدایی که از آموزه‌های شوپنهاور و کانت حرف می‌زد بگوید: «فعلاً ساكت باش تا ببینم بعداً چه می‌شود!» بعد از این پاسخ، دوباره صدای ماریا را می‌شنید که درباره زیبایی‌های لباس‌های زنانه فلان فروشگاه در خیابانی در برلین حرف می‌زد. خوشبختانه ماریا اغلب متوجه این رفت و برگشت‌های ذهنی هانس نمی‌شد و به حرف زدنش ادامه می‌داد. البته گاهی هم متوجه می‌شد و به روی خود نمی‌آورد.

در نظر ماریا، زندگی و لذت بردن از زیبایی‌ها مهم‌تر از فلسفه بود. گاهی اوقات در گفتگوهایشان، هانس می‌گفت: «به نظرت این حرف با نظریات کانت یا هگل همخوئی داره؟» ماریا لبخند می‌زد و می‌گفت: «هانس، این‌ها رو ول کن! اون‌ها رو به حال خودشون بذار! بیا درباره

خودمون حرف بزنیم! هانس هم سعی می کرد روی موجود زیبایی که رو به رویش نشسته بود تمرکز کند، اما باز هم جملات و تفکرات فلسفی به ذهنش هجوم می آوردند. پس ناچار بود از همان پاسخ طلایی «خفه شو!» به آن بخش ساکت نشدنی درونش استفاده کند.

ماریا از ابراز علاقه در جمع یا محیط‌های عمومی مثل خیابان ابایی نداشت. اما هانس این‌گونه موقع معذب می شد و عرق می کرد. به این فکر می افتاد که در حضور دیگران چه نیازی به معاشقه است؟ شاید هم نگران بود دیگران به نقطه ضعفش پی ببرند! بنابراین سعی می کرد به بهانه‌ای دست خود را از دست ماریا بیرون بکشد و به کار دیگری مشغول شود. همیشه هم با خود این درگیری را داشت که نکند ماریا یک روز از این رفتارهایش برنجد و قید رابطه عاشقانه‌شان را بزند! اما ماریا ظاهراً دختر عاقلی بود؛ با فراز و فرودهای هانس آشنا شده بود و صبوری می کرد تا هانس به مرور جلدش بشود. هرچه نباشد، دختری دانشگاه‌رفته و تحصیلکرده بود!

وقتی سرگرد هانس شولتز چند سال پس از این ماجراهای عاشقانه، که البته خیلی هم زود گذشتند، در آن روز بخصوص وارد آن خانه مخروبه در برلین شد، در اتفاق پذیرایی چشمش به چند قاب عکس کج و معوج روی دیوار افتاد و زن و شوهری را در قاب دید که دست در دست هم کنار یکدیگر ایستاده‌اند و زن هم دسته‌گلی در دستش گرفته. با دیدن آن عکس یاد خودش و ماریا افتاد! اما با همان جدیتی که یک سرگرد اس اس دارد سرش را تکان داد، تا این فکر سست‌کننده زود دور شود و او بتواند سریع به میدان جنگ برگردد تا برای بقای خود نقشه بکشد. برای بودن با ماریا یا خیال او وقت بود؛ به شرطی که شرایطش مهیا می شد و خیال سرگرد شولتز از نبود دشمن راحت.

سال‌های اول جنگ، عقاید هانس باعث شد خیلی زود جذب حزب

نازی شود. به کمک دوست و آشناهایی هم که داشت، موفق شد افسر اس اس بشود. آن سال‌ها هیچ‌کدام از آلمانی‌ها با دیده تبعیح به نازی‌ها نگاه نمی‌کرد. نازی‌ها آمده بودند تا خشم فروخورده و آتش زیر خاکستر مردم سرکوب شده در جنگ جهانی اول را دوباره برافروخته کنند. سخنرانی‌های حزبی و میتینگ‌ها به قدری شور و حرارت داشتند که عامی‌ترین مردم هم در آن‌ها شرکت می‌کردند و با مشت‌های گره کرده بر ضد کاپیتالیسم و امپریالیسم و قدرت‌های بزرگ جهانی، که نمی‌خواستند عزت و سربلندی آلمان را بیینند، شعار می‌دادند. سپس همگی دست‌هایشان را به علامت سلام نازی‌ها جلو می‌گرفتند و هایل هیتلرهای بلندی سرمی‌دادند، طوری که ساختمان‌های اطراف می‌لرزیدند.

هانس درباره تاریخ استعمار به خوبی در کتابخانه دانشگاه مطالعه کرده بود و می‌دانست وقوع جنگ جهانی اول و همچنین سایه انداختن جنگ جهانی دوم بر زندگی مردم به علت زیاده‌خواهی‌های استعماری بوده و همین مسئله هم یکی از تناقض‌های فلسفی درونش بود. یعنی یک طرف وجودش با این صدا جلو می‌آمد: «مگر هر دو طرف در پی منافع اقتصادی شان نیستند؟ پس چرا باید طرف یکی را گرفت؟» و بعد طرف دیگر وجودش می‌گفت: «وقتی مردم کشورت درگیر دعوایی با بیگانه‌اند، اگر طرف بیگانه را بگیری، وطن فروش و خائنی». اما سر این مسئله، فقط همین دو صدا در درون هانس شولتز، که حالا دیگر نظامی شده بود، شنیده نمی‌شد. صدای‌های دیگری هم بودند که مثلاً می‌گفتهند: «خب، شاید مردم کشورت اشتباه کنند!» یا «اصلاً قرار نیست حتماً طرفدار یک طرف دعوا باشی! می‌توانی فعلاً بی‌طرف باشی و در وقت مناسب طرف یکی را بگیری!» یا «اصلاً از کجا معلوم که حق با یکی از این دو طرف دعوا باشد؟ شاید گزینه سومی هم وجود داشته باشد که حق هم با آن باشد!»

این صداها هانس را خسته و کلافه می کردند، اما او از همان سال‌های کودکی به آن‌ها عادت کرده بود و می‌دانست قرار نیست با کشتن گرفتن با وجودانش (اسمی که خودش روی کلنچار رفتن با این صداها گذاشته بود) کارش به دیوانگی و خودکشی برسد!

هرچه بود هانس شولتز فلسفه‌دان، با وقوع جنگ جهانی دوم، به طور کاملاً جدی، آلووده نبردهای عقیدتی با دیگر مللی شد که در جبهه مقابل آلمان نازی قرار داشتند. وقتی بود که شک و تردید را کنار بگذارد و یقین را انتخاب کند. به همین دلیل سعی کرد هرچه بیشتر به آلمان نازی خدمت کند. او، که فارغ‌التحصیل رشته فلسفه بود، جایگاه خوبی در ارتش به دست آورد و با درجه سروانی شروع به خدمت کرد. پس از شش ماه هم با توصیه و معرفی یکی از دوستانش که علوم سیاسی خوانده بود و در حزب نازی رتبه بالایی داشت به اداره مرکزی گشتاپو معرفی شد تا وفاداری اش به حزب آزموده شود. وقتی هم وفاداری اش تأیید شد، در مقام سروان در اس‌اس به خدمتش ادامه داد. اما اتفاقی موجب شد درجه هانس شولتز از سروانی به سرگردی ارتقا یابد.

در سال ۱۹۴۱ که برای انجام دادن مأموریتی به شهری کوچک در اطراف برلین رفت، با صفتی از یهودی‌ها مواجه شد که در حال انتقال به جایی بودند. طولانی بودنِ صفت باعث معطلي اتومبیل شولتز شد. در طول مسیر هم با سرباز راننده حرف نزده و غرق در افکار خودش بود. اتومبیل با سرعت کم حرکت می‌کرد. سرباز راننده، برای باز کردن سر صحبت، گفت: «می‌بینید جناب سروان؟ مثل گله‌های خوک می‌مونن! این خوک‌ها جامعه‌ما رو کثیف می‌کن. باید همه‌شون رو کشت!»

شولتز نگاهی خسته و بی‌حال به سرباز انداخت و به یک «هوم» کوتاه بسنده کرد. سرباز هم، که متوجه شد کلکش برای باز کردن سر صحبت نگرفته، دمغ‌تر شد و دستش را روی بوق گذاشت. یکی از یهودیانِ درون

صف دختری جوان بود که با صدای بوق ممتد به عقب برگشت و نگاهی سرزنش بار به سرباز کرد. به غیرت سرباز که مرد جوانی بود برخورد. ترمز گرفت و اتومبیل را متوقف کرد. سریع و با غیظ پیاده شد و از پشت سر خود را به دختر رساند. یقه لباسش را گرفت و کشید. شروع کرد به فریاد زدن و فحاشی کردن. سروان شولتز خسته و بی حال می خواست به سرباز بگوید که کافی است و بهتر است سوار شود اما سرباز، که در اتومبیل و همچنین طی سال‌های خدمتش در ارتش مرتب تحقیر شده بود، می خواست دق‌دلی اش را سر آن دختر یهودی که زیبا هم بود دریاورد! دختر اما جسور و شجاع هم بود! سرباز شانه‌هایش را گرفته بود و تکان می‌داد. دختر، در یکی از همان تکان‌تکان‌های شدید، آب دهان به صورت سرباز انداخت. کار خراب‌تر شده بود. پدر و مادر دختر جلو رفتند و سعی کردند، با التماس، جان دخترشان را بخرند. اما سرباز با پشتِ دستِ مادرِ دختر و با مشتی پدرش را نقش زمین کرد.

شولتز همچنان در اتومبیل نشسته بود و به معركه‌ای نگاه می‌کرد که سرباز راننده به راه انداخته بود؛ معركه‌ای بیهوده. همان لحظه سرهنگی از مأموران اس‌اس از راه رسید و علت ازدحام را جویا شد. سرباز احترام غلیظی گذاشت. رسته و مافوقش را معرفی کرد و گفت که با سروان شولتز عازم مأموریت است ولی اتفاقاتی افتاده و این دختر یهودی به صورتش آب دهان انداخته است. سرهنگ صاف و محکم ایستاد و گفت: «به موجب حکم دادگاه صحرایی، این دختر محکوم به اعدام است!» پدر و مادر دختر خواستند از جا بلند شوند و جلو بروند، اما سرهنگ با حالت تهدیدآمیزی انگشت اشاره را به سمتشان گرفت و گفت: «مواظب باشید! چون اگر حرکت اضافه‌ای کنید، شما را هم اعدام می‌کنیم! برگردید توی صف!»

پیرمرد و پیرزن هاج و واج به یکدیگر نگاه می‌کردند. سرهنگ، که با

اشاره های سریاز شولتز را در اتومبیل دیده بود، کمی بر حجم صدایش افزود و گفت: «جناب سروان، بیایید اینجا!»

شولتز پیاده شد و به سمت سرهنگ رفت و احترام گذاشت. سرهنگ گفت: «تعريف شما را از هم واحدی هایتان در برلین زیاد شنیده ام!»

شولتز می دانست معنی این تعريف چیست. یعنی او بايستی حکم اعدام را اجرا می کرد! حوصله اش را نداشت اما برایش فرقی هم نمی کرد یک یهودی بمیرد یا نه! بالاخره قرار بود روزی از شر همه آن ها راحت بشوند! اما در این روز کسل کننده ابری، که هر لحظه ممکن بود بارانی شود، اصلاً حوصله اجرای حکم اعدام را نداشت. از طرفی فکر کرد مخالفت با سرهنگ ممکن است برایش در دسرساز بشود!

سرهنگ گفت: «جناب سروان، با تپانچه لوگر^۱ که به کمر دارید، حکم دادگاه را اجرا کنید!»

شولتز زیر چشمی و به مدت یک صدم ثانیه نگاهی به سریاز راننده انداخت. سریاز ظاهراً توقع نداشت ماجرا با مرگ آن دختر زیبا، که شاید می شد با تجاوز تحقیرش کرد، به پایان برسد! ترس در نگاه سریاز راننده که جوان خامی بود دیده می شد. شولتز بی حوصله بود اما این را فقط سریاز راننده می دانست. لازم نبود سرهنگ یا همه یهودی های داخل صف بدانند که او امروز حوصله ندارد.

بدون دلیلی خاص گفت: «جناب سرهنگ، اگر افتخار بدھید حکم را با تپانچه شما اجرا کنم.»

دلش می خواست دستور سرهنگ را تمام و کمال اجرا نکند و تپانچه خودش را بیرون نیاورد. در حین گفتن کلمات پایانی جمله، نگاهی به چشمان دختر انداخت تا شخصیتش را تحلیل کند؛ ترسی در چشم هایش

دیده نمی شد. ظاهرًا دختر هم دنبال بهانه می گشت تا این دنیای کثیف و نکبت را ترک کند.

سرهنگ لبخندی زد. جلد تپانچه لوله بلند را باز کرد، آن را کمی بالا انداخت و قبضه اش را به سمت سروان شولتز گرفت. در این فاصله کوتاه شولتز با خود گفت: «موافقت یا مخالفت من با اجرای این حکم فرقی به حال دختر ندارد. من هم حکم را اجرا نکنم دیگری اجرا خواهد کرد. پس شرط عقل این است که دنبال شر نگردم و دستور مافوق را اجرا کنم. در ضمن، این کار در جهت پیروی از رهنمودهای پیشوا درباره سیاست ضدسامی و کاستن از جمعیت یهودی های کثیف هم است. بنابراین لازم نیست بیشتر از این به چشمان دختر نگاه کنم و دچار عذاب و جدان بشوم!» شولتز معطل نکرد و گلنگدن تپانچه را کشید و به پشت سر دختر شلیک کرد. خون از پشت و جلو جمجمة دختر فوران کرد و لحظه ای مردد ایستاد. هنوز مغزش فرمان سرنگونی بدنش را نداده بود. لوگر هم، که تپانچه ای قوی است، پشت و جلو جمجمة دختر را به هم دوخته بود و فرصت هیچ عکس العملی به او نداد. دو ثانیه طول کشید تا دختر، مانند برج یا ساختمانی که از پایه و اساس تخریب می شود، فروبریزد و به طور عمودی سقوط کند.

سرهنگ نگاهش را از جنازه دختر گرفت و با تحسین به شولتز نگاه کرد. تشویق و ترفع درجه کمترین پاداشی بود که جناب سرهنگ برای شولتز در نظر می گرفت. نامه اش را نوشت و، دو هفته بعد، سروان هانس شولتز تبدیل شد به سرگرد شولتز. در نامه مورد نظر، اجرای دستور مافوق، انجام وظیفه به موقع، تشخیص صحیح و عدم تعجل در انجام وظیفه در راه میهن از جمله مواردی بودند که موجب این تشویق شده بودند. خود شولتز لذتی از این ترفع درجه نیز دارد. می دانست به خاطر کشتن یک دختر ترفع درجه گرفته! بنابراین چندان به سرگرد بودنش نمی نازید.

آن شب هم پس از انجام دادن مأموریت و برگشتن به برلین، پیش از خواب، دوباره افکار متناقض و صدایهای مختلف به ذهنش هجوم آوردند. اما قرص خوابی خورد و با خود گفت: «بین! اگر بخواهی با سنگ محک سقراط، هایدگر یا کانت به داستان امروزت فکر کنی، آخرش باید خودت را بکشی! پس خفه شو و بگذار بخوابم! قرار هم نیست که کابوس اتفاق امروز را ببینم! من ارتشی هستم و به دستور مافوق عمل کرده‌ام. اگر مسئولیتی هست، به گردن جناب سرهنگ است یا آن سربازِ دیلاق.»

هنگام برگشتن از آن شهر کوچک، در راه برلین، باز هم شولتز با سرباز راننده حرف نزد. سرباز، نسبت به مسیر رفت، خشمگین‌تر شده بود. با دیدن صحنه اعدام، سرتاپایش لرزیده بود اما خود را از تک و تا نینداخته بود و جلو مافوق‌ها و صف یهودیانی که بهت‌زده صحنه را تماشا می‌کردند کم نیاورده بود. جوان بود و کم تجربه و معلوم نبود از کدام ده به سربازی فراخوانده شده بود! دلش نمی‌خواست دختر کشته شود. دقایقی معاشقه و تجاوز تحریرآمیز شاید می‌توانست آتش خشم‌ش را فروبینشاند، اما فکر نمی‌کرد سرهنگ دستور اعدام دختر را صادر کند و جناب سروان هم به سرعت اجرایش کند! با خودش می‌گفت: «پس ارتش تا این حد بی‌رحم است! نه، این زندگی است که خیلی بی‌رحم است!» سرباز خام و بی‌تجربه هم داشت درسی از این زندگی می‌گرفت! در طول مسیر برگشت، چند جمله‌ای – همان‌طور که سعی می‌کرد صدایش را کنترل کند که نلرزد – گفت، اما سروان شولتز باز هم غرق افکار خودش بود و با چند «هم» کشیده نشان داد که علاوه‌ای به هم صحبتی با او ندارد. بنابراین بهتر بود سرباز هم به درسی که امروز از زندگی گرفته بود فکر کند؛ درسی که بهایش کشته شدن یک دختر زیبا بود!

ماریا هیچ وقت علت ترفع درجه هانس را متوجه نشد. ولی رفتار سروان قدیم یا سرگرد جدید تغییر کرده بود و نمی‌توانست آن‌طور که

ایدئالش بود خونسرد و بی اعتمنا باشد. در دیدارهایی که با هم داشتند، هانس سعی می‌کرد بین آن اتفاق و آموزه‌های فلسفه ارتباط و پلی برقرار کند. مثلاً می‌گفت: «می‌دونی ماریا، توماس هابز حرف‌های درستی در آموزه‌های فلسفی ش زده. مثلاً گفته چاره کار جامعه قرار دادن مجلس یا فردی قادرمند در رأس اموره. بدون وجود یه فرمانروای مطلق، که هابز بهش اشاره می‌کنه، جامعه جهنم می‌شه.»

خود هانس می‌دانست که دنبال توجیه می‌گردد. اصلاً توماس هابز و فرمانروای مطلق از جان او و ماریا چه می‌خواستند؟ ماریا هنگام طرح چنین مسائلی نگاهی از سر تعجب و ناراحتی به او می‌کرد و می‌پرسید: «خب، منظور؟»

هانس هم با انگیزه می‌گفت: «خب اگه یهودیا رو کترول نکنیم، سر به شورش برمی‌دارن و طغیان می‌کنن!»
یک بار ماریا دستش را زیر چانه زد و، در حالی که قصد داشت خستگی اش از این حرف‌ها را نشان دهد، گفت: «خب، اینا چه ربطی به هم دارن؟»

هانس گفت: «خب یعنی این که اگه، تو صف انتقال یهودیا، افسر یا سربازی با اون‌ها تندی کرد، نباید اسیر احساسات بشیم و به اون افسر خرده بگیریم. اون داره کارش رو درست انجام می‌ده. اگه زهرچشم نگیره، ازش حساب نمی‌برن. حتی شاید مجبور بشه برای این کار یکی از افراد حاضر در صف رو هم بکشه!»

وقتی بحث به این جا کشیده شد، ماریا سکوت کرد و نگاه سرزنش‌باری به هانس انداخت. نگران هانس بود و ناراضی از این که او با تعابیر فلسفی نادرست و گاهی بی‌ربط، فضای حرف‌های عاشقانه‌شان را خراب می‌کرد. هانس هم این رفتار ماریا را به حساب خلق و خوی زنانه گذاشت و فکر کرد اگر دنیا دست زن‌ها بود و با مدیریت آن‌ها اداره

می شد، همان جهنه‌ی به پا می شد که تو ماس هابز به آن اشاره کرده! به هر حال، تلخی اولین قتلی که هانس شولتز مرتكب شده بود، پس از چندی، کمرنگ شد و آن روز که قدم به خانه مخربه گذاشت، دیگر برایش به خاطره‌ای دور تبدیل شده بود.

۳

سرگرد شولتز، در تاریکی کنج دیوار خانه مخربه، آمریکایی را زیر نظر داشت؛ زن جوانی که کلاه خود جنگی اش را از سر برداشته بود و موهایش باز شده بود.

چهره اش دیده نمی شد اما موهای زیبایی داشت. تپانچه را روی شقیقه اش گذاشته بود و می خواست ماشه را بچکاند. از نظر شولتز او مثل سگی رژحمی ناله می کرد، اما آن ناله ها در واقع حق های کوتاه و بلند زن بودند. حتماً داشت به موضوع دردناکی فکر می کرد که به خودکشی ترغیبیش کرده بود. بین ناله ها و حق هق توافقی پیش آمد. زن لحظه ای مکث کرد و به قاب عکس های روی دیوار خیره شد. همین مکث باعث توقف آهنگ گریه اش شد. سکوت اتاق را فراگرفت و دوباره، مانند لحظه ورود سرگرد، فقط صدای درگیری و تیراندازی در دوردست شنیده شد. سرگرد تیز شد؛ شاید زن متوجه حضورش شده باشد! با خود گفت: «زن؟ از کجا معلوم؟! شاید دختری جوان و بی تجربه باشد!» بالاخره لحظه ای رسید که سرگرد از پناه گرفتن در کنج یک خانه، آن

هم به سبب حضور یک زن، برآشافت. تامسون را به سمتش نشانه رفت و با صدای بمی فریاد کشید: «همون جایی که هستی بایست!»

زن ترسید؛ مانند صاعقه‌زده‌ها جستی زد و روی دو پا ایستاد. سرگرد که به آرامی از تاریکی بیرون می‌آمد، صدایش را بالاتر برد: «شلیک می‌کنم!» به انگلیسی حرف می‌زد. زن حرف‌هایش را متوجه می‌شد. «اگه حرکت مشکوکی کنی، می‌کشمت!» زن ساكت بود. سرگرد به او نزدیک شد و، از پشت، سرتاپا و اطراف او را با نگاه جستجو کرد. دست انداخت و تپانچه را از دست او قاپید و آن را به سرعت به گوش‌های پرت کرد. شانه‌اش را گرفت و به سمت یکی از صندلی‌های افتاده روی زمین هلش داد. بعد صندلی را بلند کرد و او را به زور روی آن نشاند. جای طناب‌های روی زمین افتاده را از پیش در ذهن داشت. نگاه تندی به زن کرد و گفت: «اگه تكون بخوری، می‌میری!»

زن نگاهی به کلاه‌خودش که روی زمین افتاده بود کرد. می‌دانست نمی‌تواند خطر کند و به سمتش برود. پس ترجیح داد، همان‌طور که آلمانی مهاجم گفته بود، سر جایش بنشیند تا خطری تهدیدش نکند. سرگرد شولتز از پشت به سمتش رفت و، با یکی از طناب‌هایی که از روی زمین برداشته بود، او را محکم بست. آمریکایی تقلایی نکرد چون می‌دانست فایده‌ای ندارد. اما ظاهراً حوصله و انگیزه‌ای هم برای تقلا نداشت. سرگرد شولتز پس از گره زدن طناب‌ها و اطمینان از این که اسیرش نمی‌تواند تکان بخورد، چرخی به دورش زد. تامسون را بالا گرفت و سرتاپایش را ورانداز کرد. زن چیزی نمی‌گفت. حتی انگار نفس نمی‌کشید. به زمین خیره شده بود و سکوت را بهترین سلاحش در وضعیت فعلی می‌دانست.

سرگرد گفت: «کی هستی؟»
زن بی‌اعتنای زبان باز کرد: «گروهبان...»

سرگرد با ذوق زدگی ساختگی ای، که ساختگی بودنش هم مشخص بود، گفت: «هان! پس گروهبانی! بگو ببینم، برای معاوضه یه گروهبان چند تا سرباز می‌دن؟»

زن پوزخندی زد و گفت: «کار به اون جاها نمی‌کشه! جنگ تمومه!» سرگرد آتش گرفت. صحبت از پایان جنگ، آن هم به این راحتی و از طرف یک زن، آن هم نیروی دشمن، اصلاً برایش قابل قبول نبود. زن اصلاً نفهمید سیلی مرد آلمانی چطور به صورتش خورد که سرش بی‌اراده با نیرویی قدرتمند به سمت راست چرخید. می‌خواست ناباورانه به آلمانی وحشی نگاه کند ولی به سرعت بر خودش مسلط شد و، ضمن قورت دادن آب دهانش، همان نگاه کردن بی‌اعتنایش را از سرگرفت. سکوت برقرار شد. شولتز پس از یک دقیقه از بازی سکوت خسته شد و پرخاشگرانه گفت: «کی هستی؟»

زن به چشمانش خیره شد و بی‌محابا گفت: «اونی که باید خودشو معرفی...»

شولتز دوباره پرخاش کرد: «تو الان توی خاک مملکت منی! جایی که پا توش گذاشته‌ای آلمانه، برلین! می‌فهمی؟ و الان اسیر منی! هر موقع که بگم حرف می‌زنی و هر موقع که دستور بدم خفه می‌شی!» و بلاfacسله فریاد کشید: «روشن شد!»

زن دوباره سکوت کرد. همین سکوت شولتز را آزار داد. توقع شنیدن «بله» یا حداقل یک «باشه» داشت ولی صدایی از زن نشنید. نیم دوری گردش زد و پشتش ایستاد. با صدای بلند و بالحن بازجوهای گشتاپو پرسید: «ملیت؟»

زن گفت: «آمریکایی.»

شولتز بُراق شد: «آها! پس آمریکایی هستی! خب، تو توی خاک من چه غلطی می‌کنی گاوچرون بی‌سر و پا؟ هان؟»

زن این بار هم نگاهش نکرد. به دیوار رو به رو، که عکس کج شده هیتلر از آن آویزان بود، زل زد: «تو توی لهستان و فرانسه چه غلطی می کرده ای؟ منم او مدهم اینجا همون غلط رو بکنم!» شولتز لحظه‌ای ایستاد. ظاهراً حریف به این سادگی از میدان به در نمی شد! پس باید از راه دیگری وارد می شد. دایره‌اش را به دور زن کامل کرد و رو به روی او ایستاد. با تحقیر نگاهش کرد و لب و لوجه‌اش را به نشان سرزنش جمع کرد. چند ثانیه که در سکوت گذشت، گفت: «تو یه زنی!» تحقیر از کلامش می بارید. و چون زن همچنان ساكت بود، شولتز زهر لحنش را زیاد کرد: «نمی ترسی؟»

«از چی؟ از مردن؟» زن فرصت نداد شولتز جمله‌ای بگوید. (نه. من مسیحی معتقد‌ام). قبل از او مدن به این‌جا، وصیت‌نامه هم نوشته‌م.» شولتز فکر کرد لابد او می خواهد خودش را به نفهمی بزند. اگرنه چطور ممکن بود داستان سربازهای روس را نشنیده باشد، همان‌ها که هنگام ورود به دهکده‌ها و شهرهای آلمانی به زن‌ها تجاوز می کردند؟! رو به زن گفت: «منظورم ترس از مرگ نیست. منظورم ترس از مسائلی مثل اسارت و اتفاقاتیه که...»

زن حرفش را با شدت قطع کرد: «وقتی به جبهه جنگ او مدهم، یعنی آمادگی رو به رو شدن با هر اتفاقی رو داشتم و دارم!» شولتز سعی کرد، با تقلید از حرکات زن، به دیوار رو به رو خیره شود و گفت: «هر اتفاقی؟»

زن احساس کرد دیگر نباید بیش از این خود را به حماقت بزند. اما حرف آخر را هم نباید همین اول می زد. صدایش را، طوری که مرد آلمانی متوجه نشود، صاف کرد و گفت: «تو ظاهراً خیلی اصرار داری منو بترسونی! لازم نیست. حاضرم لطف کنم و یه کمی بترسم تا تو احساس مرد بودن بهت دست بده!»